

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi kunnallisen virkaehtosopimuslain 5 a §:n ja kunnallisista työehtosopimuksista annetun lain 1 a §:n muuttamisesta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kunnallisen virkaehtosopimuslain ja kunnallisesta työehtosopimuksesta annetun lain muuttamista siten, että kunnallisissa virka- ja työehtosopimuksissa kunnan tai kuntainliiton harkintavaltaan jätetyissä asioissa päätösvaltaa voitaisiin siirtää johtosäännöllä taikka muutoin valtuuston päätöksellä mille tahansa kunnalliselle viranomai-

selle. Nykyisten säännösten mukaan päätösvalan siirtäminen on mahdollista vain johtosäännöllä ja vain kunnanhallitukselle, liittohallitukselle tai lautakunnalle. Lisäksi säännöksiin ehdotetaan lähinnä teknisluontoisia tarkistuksia.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Kunnallisen virkaehtosopimuslain 5 a §:n (939/79) ja kunnallisista työehtosopimuksista annetun lain 1 a §:n (940/79) mukaan asioissa, joissa virka- tai työehtosopimuksen määräyksen soveltaminen on sopimuksessa määrätyissä rajoissa jätetty kunnan tai kuntainliiton harkintaan, voidaan kunnanvaltuuston tai liittovaltuuston päätösvaltaa kunnallislain (953/76) 11 §:n 2 momentin estämättä siirtää kunnanhallitukselle tai liittohallitukselle taikka lautakunnalle ohje- tai johtosäännöllä. Siltä osin kuin virka- tai työehtosopimus sisältää ehdottomia määräyksiä, täytäntöönpano kuuluu myönnettyjen määrärahojen puitteissa kunnallislain 7 §:n 2 momentin nojalla kunnan- tai liittohallitukselle.

Virka- ja työehtosopimusten määräyksiä, joiden soveltaminen edellyttää kunnallisen viranomaisen harkintaa, on esimerkiksi viranhaltijoita koskevassa palkkahinnoittelussa. Lisäk-

si harkinnanvaraisia määräyksiä on virkaehtosopimuksissa muun muassa eräistä palvelulisisistä, kielillisistä, sairausajan palkasta ja virkavausajan palkasta.

Viime aikoina on kunnallisessa virka- ja työehtosopimuksessa tuntuvasti lisätty kuntien ja kuntainliittojen harkintavaltaa viranhaltijoiden ja työntekijöiden palkkaus- ja muissa palvelussuhdeasioissa. Samalla on otettu käyttöön kannustavia palkkaustekijöitä, kuten kannustulisia ja henkilökohtainen palkanosa. Myös tulospalkkiosta otettaneen virka- ja työehtosopimuksiin lähiaikoina määräykset.

Käytännön toiminnan kannalta olisi tarkoituksenmukaista, että johtava viranhaltija voisi päättää esimerkiksi kannustulisan ja henkilökohtaisen palkanosan myöntämisestä sekä sijaisen palkasta myönnettyjen määrärahojen ja mahdollisesti kunnanhallituksen tai lautakunnan antamien ohjeiden rajoissa.

Kunnallislain 11 §:n mukaan kunnanvaltuuston päätösvaltaa voidaan siirtää säännössä tai taksassa kunnanhallitukselle, lautakunnalle tai

johtokunnalle taikka kunnanosalvaltuustolle. Tämä ei kuitenkaan koske asioita, joista valtuuston laissa olevan nimenomaisen säännöksen mukaan on päätettävä tai joissa päätöksen tekemiseen vaaditaan määränemmistö eikä eräitä muita pykälässä erikseen mainittuja asioita.

Esityksessä ehdotetaan kunnallisen virkaehtosopimuslain 5 a §:n ja kunnallisista työehtosopimuksista annetun lain 1 a §:n muuttamista niin, että valtuuston päätösvaltaa voitaisiin puheena olevissa tapauksissa siirtää myös johtokunnalle ja johtaville viranhaltijoille. Päätösvallan siirto voisi tapahtua johtosäännöllä taikka myös muutoin valtuuston päätöksellä. Viimeksi mainittu mahdollisuus on tarpeen siksi, että kaikissa tapauksissa ei ehkä tarvita johtosääntöjä tai päätösvallan siirto halutaan toteuttaa esimerkiksi kokeiluluonteisesti johtosääntöä muuttamatta.

Lisäksi ehdotetaan, että kyseessä olevista pykälistä poistettaisiin tarpeettomina maininnat siitä, että valtuuston päättäessä virka- ja työehtosopimuksen soveltamisesta ei noudateta, mitä kunnallislain 50 §:n 1 kohdassa on säädetty. Määrärahan myöntäminen tai korottaminen on eri asia kuin esimerkiksi harkinnanvaraisesta palkankorotuksesta päättäminen. Entisen määrärahan korottamisesta voi kunnallislain 50 §:n 1 kohdan mukaan päättää vain valtuuston määränemmistö. Jos harkinnanvaraisesta palkankorotuksesta päättäminen kuuluisi valtuustolle, siitä päättämiseen ei tar-

vita määränemmistöä, jollei kysymyksessä ole samalla määrärahan korottaminen.

2. Asian valmistelu

Kunnallinen työmarkkinalaitos on tehnyt asiaa koskevan aloitteen sisäasiainministeriölle. Esitys on valmisteltu virkatyönä sisäasiainministeriössä.

3. Hallinnolliset ja taloudelliset vaikutukset

Päätösvaltaa delegoimalla luodaan edellytyksiä siirtyä tulosohtajampaan hallintoon. Palvelussuhdeasioissa päätösvaltaa delegoimalla voidaan käytännössä hoitaa joustavasti sijaisten palkkaaminen ja muun muassa henkilökohtaisten palkanlisien ohjaaminen niiden tar-koitusta vastaavalla tavalla. Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia.

4. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

kunnallisen virkaehtosopimuslain 5 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 6 päivänä marraskuuta 1970 annetun kunnallisen virkaehtosopimuslain (669/70) 5 a §, sellaisena kuin se on 21 päivänä joulukuuta 1979 annetussa laissa (939/79), seuraavasti:

5 a §

Jos virkaehtosopimuksen soveltamisesta tai viranhaltijan palkasta taikka muusta palvelussuhteen ehdosta päättäminen on virkaehtosopimuksessa jätetty kunnan tai kuntainliiton harkintaan, voidaan kunnanvaltuuston tai liittovaltuuston päätösvaltaa kunnallislain (953/76)

11 §:n 2 momentin estämättä johtosäännöllä taikka muutoin kunnanvaltuuston tai liittovaltuuston päätöksellä siirtää muulle kunnalliselle viranomaiselle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 .

2.

L a k i**kunnallisista työehtosopimuksista annetun lain 1 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kunnallisista työehtosopimuksista 6 päivänä marraskuuta 1970 annetun lain (670/70) 1 a §, sellaisena kuin se on 21 päivänä joulukuuta 1979 annetussa laissa (940/79), seuraavasti:

1 a §

Jos työehtosopimuksen soveltamisesta tai työntekijän palkasta taikka muusta palvelussuhteen ehdosta päättäminen on työehtosopimuksessa jätetty kunnan tai kuntainliiton harkintaan, voidaan kunnanvaltuuston tai liittovaltuuston päätösvaltaa kunnallislain (953/76)

11 §:n 2 momentin estämättä johtosäännöllä taikka muutoin kunnanvaltuuston tai liittovaltuuston päätöksellä siirtää muulle kunnalliselle viranomaiselle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 .

Helsingissä 5 päivänä lokakuuta 1990

Tasavallan Presidentti**MAUNO KOIVISTO**

Sisäasiainministeri *Jarmo Rantanen*

1.

Laki**kunnallisen virkaehtosopimuslain 5 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 6 päivänä marraskuuta 1970 annetun kunnallisen virkaehtosopimuslain (669/70) 5 a §, sellaisena kuin se on 21 päivänä joulukuuta 1979 annetussa laissa (939/79), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 a §

Asioissa, joissa virkaehtosopimuksen määräyksen soveltaminen on sopimuksessa määrättyissä rajoissa jätetty kunnan tai kuntainliiton harkintaan, voidaan kunnanvaltuuston tai liittovaltuuston päätösvaltaa kunnallislain (953/76) 11 §:n 2 momentin estämättä *ohje- tai johtosäännöllä* siirtää kunnanhallitukselle tai liittohallitukselle taikka lautakunnalle. *Milloin edellä tarkoitettusta virkaehtosopimuksen soveltamisesta päättää kunnanvaltuusto tai liittovaltuusto, ei päätöksen tekemisessä noudateta, mitä kunnallislain 50 §:n 1 kohdassa on säädetty.*

Jos virkaehtosopimuksen soveltamisesta tai viranhaltijan palkasta taikka muusta palvelusuhteen ehdosta päättäminen on virkaehtosopimuksessa jätetty kunnan tai kuntainliiton harkintaan, voidaan kunnanvaltuuston tai liittovaltuuston päätösvaltaa kunnallislain (953/76) 11 §:n 2 momentin estämättä johtosäännöllä *taikka muutoin kunnanvaltuuston tai liittovaltuuston päätöksellä* siirtää *muulle kunnalliselle viranomaiselle.*

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 . _____

2.

Laki**kunnallisista työehtosopimuksista annetun lain 1 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kunnallisista työehtosopimuksista 6 päivänä marraskuuta 1970 annetun lain (670/70) 1 a §, sellaisena kuin se on 21 päivänä joulukuuta 1979 annetussa laissa (940/79), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 a §

Asioissa, joissa työehtosopimuksen määräyksen soveltaminen on sopimuksessa määrättyissä rajoissa jätetty kunnan tai kuntainliiton

Jos työehtosopimuksen soveltamisesta tai työntekijän palkasta taikka muusta palvelusuhteen ehdosta päättäminen on työehtosopi-

Voimassa oleva laki

harkintaan, voidaan kunnanvaltuuston tai liittovaltuuston päätösvaltaa kunnallislain (953/76) 11 §:n 2 momentin estämättä *ohje- tai johtosäännöllä* siirtää kunnanhallitukselle tai liittohallitukselle taikka lautakunnalle. *Milloin edellä tarkoitetusta työehtosopimuksen soveltamisesta päättää kunnanvaltuusto tai liittovaltuusto, ei päätöksen tekemisessä noudateta, mitä kunnallislain 50 §:n 1 kohdassa on säädetty.*

Ehdotus

mukassa jätetty kunnan tai kuntainliiton harkintaan, voidaan kunnanvaltuuston tai liittovaltuuston päätösvaltaa kunnallislain (953/76) 11 §:n 2 momentin estämättä johtosäännöllä *taikka muutoin kunnanvaltuuston tai liittovaltuuston päätöksellä* siirtää *muulle kunnalliselle viranomaiselle.*

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 . _____

